„Școala incluzivă – o șansă pentru fiecare”

Prof. înv. Primar Codescu Elena Nela
Liceul Teeoretic ”Radu Vlădescu” Pătârlagele

Motto:

”Există un singur fel de a înțelege oamenii: anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi, să se zugrăvească ei înșiși în ei...”(Charles Augustin Saine-Beune)

Educația incluzivă este procesul ce implică transformări ale şcolii (misiune, organizare, practici etc.) pentru a putea susţine participarea la procesul de învăţământ al tuturor copiilor din cadrul unei comunităţi. Ea presupune un proces de adaptare continuă a instituţiei de învăţământ, astfel încât să se asigure permanent valorificarea resurselor materiale şi umane existente, în vederea susţinerii şi asigurării suportului necesar tuturor participanţilor la educaţie.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale facem, de fapt, un pas important în educaţia elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferenţele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

Pentru a oferi șanse egale, posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia și pentru ca activitatea instructiv-educativă să fie de calitate, profitabilă pentru toți am considerat că este necesar derularea unui proiect educațional în care să fie implicați toți școlarii, profesorul consilier, părinți, psihologi și l-am intitulat ***„Școala incluzivă - o șansă pentru fiecare”.***

Prin derularea acestui proiect vrem să arătăm că diferențele individuale dintre copii sunt o sursă de bogăție și diversitate, nicidecum o problemă, că ȘCOALA este un spațiu propice pentru a pune bazele unor prietenii și că le poate oferi un învățământ de calitate tuturor școlarilor, oricare ar fi aptitudinile lor.

În cadrul unor sesiuni săptămânale, sunt implementate, cu ajutorul terapiei prin artă, dar și a unor strategii variate de consiliere de grup, principii și tehnici de comunicare și inter-relaționare. Copiii cu CES și non-CES lucrează câte două ore săptămânal la ei înșiși, învățând să colaboreze, să prevină comportamentele agresive discriminatorii, să recunoască și să gestioneze emoții, în permanență sprijinindu-se și învățând unii de la alții.

La rândul lor, profesorii și părinții discută, învață și aplică , în sesiuni lunare oferite de consilierul școlar, în colaborare cu diverși parteneri, tehnici de lucru și comunicare incluzive și integrative, pe care le pot aplica în clasă/în mediul familial, pentru a sedimenta ceea ce copiii învață în cabinetul de consiliere.

Caracterul interdisciplinar al activităților, alături de metodele inovative și sarcinile de lucru colaborative întăresc gradul de plus-valoare adus de proiect.

Scopul activității

Optimizarea procesului de incluziune școlară a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES), utilizând o abordare interdisciplinară, multinivelară și implicând toți actorii antrenați în procesul instructiv-educativ: copii, profesori, părinți.

Obiectivele educaționale ale activității

Activitatea vizează trei mari grupuri țintă:

- ✓ Elevi cu CES și non-CES
- ✓ Profesori din școli incluzive
- ✓ Părinții elevilor cu CES și non-CES

Obiective generale centrate pe elevi:

a. Copii cu cerințe educaționale și emoționale speciale:

- Facilitarea unui proces de incluziune autentic, valid, bazat pe eforturi reale mutuale
- Prevenirea tulburărilor fobice, de anxietate, reacție la stres și tulburări de adaptare, în cazul elevilor cu cerințe educaționale și emoționale speciale
- Utilizarea artei ca mijloc de facilitare a incluziunii școlare, prin demersuri de învățare a modurilor de exprimare a emoțiilor utilizând tehnici creative
- Asimilarea unor strategii eficiente de comunicare și relaționare în context școlar, social și familial
- Cultivarea creativității și utilizarea acesteia în forme explicative și de normalizare a trăirilor negative
- Cultivarea unor relații bazate pe respect, egalitate și prietenie între elevii cu CES si cei non-CES
- Gestionarea/normalizarea stărilor negative resimțite ca urmare a potențialelor comportamente de tip discriminatoriu ale colegilor
- Utilizarea mijloacelor de comunicare prin artă cu actorii procesului de învățământ (profesori, colegi)

b. Pentru elevii fără CES:

- combatarea discrimării elevilor (colegilor) cu CES
- facilitarea, asumarea, integrarea unor mijloace de comunicare autentică și deschisă față de elevii cu CES
- cultivarea empatiei
- asumarea unui rol activ în procesul de incluziune a copiilor cu CES

Obiective generale centrate pe profesori:

- ✓ Cultivarea unor relații bazate pe respect, egalitate și prietenie față de elevii cu CES
- ✓ Gestionarea/normalizarea stărilor negative resimțite de elevii cu CES ca urmare a potențialelor comportamente de tip discriminatoriu ale colegilor
- ✓ Prevenția comportamentelor discriminatorii față de copiii cu cerințe educaționale și emoționale speciale
- ✓ Gestionarea/normalizarea stărilor negative resimțite ca urmare a potențialelor situații școlare generate de anumite situații ce implică elevi cu CES sau părinții acestora
- ✓ Informarea privind CES: definiții, factori implicați, aspecte legislative, actori implicați etc.
- ✓ Cunoașterea unor forme de cultivare și utilizare a creativității în normalizarea trăirilor negative
- ✓ Fundamentarea unor practici inovative de gestionare a situațiilor școlare ce implică elevi cu CES sau părinții acestora

- ✓ Identificarea și aplicarea unor practici educaționale inovative de gestionare a conținuturilor școlare în cazul elevilor cu CES
  Obiective centrate pe părinți:
- ✓ Gestionarea/normalizarea stărilor negative resimțite ca urmare a potențialelor situații stresante generate de CES
- ✓ Cunoașterea unor forme de cultivare și utilizare a creativității în normalizarea trăirilor negative și utilizarea acestora pentru o mai bună relație părinte-copil
- ✓ Identificarea și aplicarea unor strategii de comunicare inovative față de profesorii implicați în actul instructiv-educativ
- ✓ Gestionarea/normalizarea stărilor negative resimțite ca urmare a potențialelor comportamente de tip discriminatoriu ale altor părinți (non-CES)
- ✓ Cultivarea unor relații bazate pe respect, egalitate și prietenie față de profesorii și elevii implicați în actul instructiv-educativ
- ✓ Asimilarea unor strategii eficiente de comunicare și relaționare în context școlar, social și familial
- ✓ Prevenirea tulburărilor fobice, de anxietate, reacție la stres și tulburări de adaptare, generate de situațiile sociale dificile ce, uneori, apar în cazul CES
- ✓ Identificarea și aplicarea unor strategii de comunicare inovative față de copiii cu CES

Relevanța activității

Proiectul este dedicat în mare parte elevilor aflați în situații emoționale vulnerabile, așadar – în situații de risc de abandon școlar / neadaptare la cerințele educaționale. Relevanța activităților este redată de puternicul impact personal, educațional, social și interpersonal pe care acestea le au atât asupra copiilor, cât și asupra părinților și profesorilor. La vârste fragede, copiii nu pot opera eficient cu concepte abstracte ci mai degrabă au nevoie de o reprezentare fizică, un obiect material asupra căruia să-și poată direcționa supărarea, frica sau furia. Aceste reacții de răbufnire sunt considerate de către cei din jur ca fiind deviante și problematice, ele putându-se dezvolta în tulburări psihologice de natură emoțională sau recidivă dacă nu sunt controlate de către fiecare persoană în parte. În acest context, arta, ca limbaj în terapie, folosește toate deprinderile unei persoane pentru a găsi alternative, resurse și soluții creative la dificultățile sale.

Obiectivele activității

- ✓ Să exerseze prezentarea personală
- ✓ Să participe activ în comunicarea cu ceilalţi

Metode și tehnici

• brainstorming, lucru în echipă, tehnici ale gândirii critice, harta personală

Filmul activităţii

Floarea.

Fiecare participant primeşte materiale decupate din coli colorate: două frunze, o floare, o tulpină, în funcţie de anotimp. Pe elementele florii, participanţii sunt invitaţi să scrie sau să deseneze: ultima reuşită, o dată calendaristică importantă,o calitate a copiilor, activitatea preferată. Se prezintă fiecare floare grupului. Se afișează rezultatele obținute pe o coală de flipchart.

Profilul părinţilor.

Facilitatorii provoacă părinții la un scurt brainstorming. Se notează toate ideile referitoare la ce este un părinte. În echipe, participanţii au sarcina de a identifica principalele caracteristici ale părinţilor din şcoala în care învaţă copiii acestora, prin elaborarea unui profil, asemenea unor detectivi. Echipele creează câte o imagine simbolică pentru părinţii din şcoală.

Completarea fişelor părinţilor.

Împreună cu părinţii, în perechi, facilitatorii judeţeni sau responsabilii componentei consilierea părinţilor din şcoală completează pe bazaunui interviu individual fişa prezentată în ghidla secţiunea Instrumente

.

Beneficiari

părinţi, cadre didactice, reprezentanţi ai comunităţii

Resurse

markere, creioane colorate, coli colorate,foarfece, fişe de lucru

timp- 1h ½

Trucuri motivaţionale

Valorizaţi resursele părinţilor

Implicaţi fiecare părinte

Comunicaţi sarcinile clar, pe înţelesul acestora

Cereţi să se prezinte fiecare în faţa grupului

Încurajaţi-i să-şi exprime punctele devedere

Afișați rezultatele obținute

Ce am câştigat?

Apreciaţi pe o scală de la 1 la 10, modul încare vă place sau nu de propria persoană şi modul în care simţiţi că faceţi parte din grup. Ce părere aveţi? Relataţi în 20 desecunde.

Care sunt avantajele participării la această activitate? Spuneți un cuvânt prin care relatați plusul obținut.

O concluzie!

Fiecare persoană este importantă prin caracteristicile pe care le are. Acceptarea şi respectarea propriei persoane este condiţia înţelegerii şi dezvoltării unei relaţii sănătoase cu sine şi cu ceilalţi.